

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/307/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512203291
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3512203291.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľky U. N., bytom K., N. XXX/X, právne zastúpená JUDr. Dušanom Krivským, advokátom so sídlom Skalica, Sasinkova č. 24 proti odporcovi Ing. S. D., bytom I., W. XXX/X, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV číslo 4826 a číslo 3340 pre k.ú. Myjava, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 07.03.2013, č.k. 11C/99/2012-45, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporca **j e p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania 328,15 eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia k rukám právneho zástupcu navrhovateľky JUDr. Dušana Krivského, advokáta.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov k bytu č. 20, nachádzajúcemu sa na 4. poschodí vo vchode č. 3 bytového domu súp.č. 285 a súp.č. 286 na parcele registra C č. 1906/7 a 1906/8 vrátane podielov na priestoroch na spoločných častiach a zariadeniach domu, k.ú. Myjava, obec Myjava, okres Myjava, zapísané na LV č. 4826 a 3340 pre k.ú. Myjava a zároveň tieto nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva navrhovateľky. Navrhovateľku zaviazal zaplatiť odporcovi 16.500,- eur do 30.06.2013. Odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania 2.356,73 eur, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám právneho zástupcu navrhovateľky. Odporcu zaviazal zaplatiť súdny poplatok 495,- eur do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet súdu.

Súd prvého stupňa po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 149 ods. 4 OZ, § 142 ods. 1 OZ, kedy z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že účastníci sú spoluvlastníci bytu a k jeho vyporiadaniu dohodou nedošlo. Zápis v katastri nehnuteľností svedčiacich v prospech bezpodielového spoluvlastníctva manželov už nezodpovedá skutočnosti, keď je zrejmé, že márnym uplynutím trojročnej lehoty po zániku manželstva sa byt stal podielovým spoluvlastníctvom účastníkov, každého v 1-ici. Na zotrvaní v podielovom spoluvlastníctve nemal záujem ani jeden z účastníkov a preto bolo jeho zrušenie bez ďalšieho dôvodné. Čo sa týka vyporiadania zrušeného spoluvlastníctva reálna deľba preferovaná ust. § 142 OZ ako prvý spôsob vyporiadania neprichádza do úvahy, pretože bolo zistené, že nie je dobre možná. Súd pristúpil v zákonom poradí k ďalšiemu spôsobu a to prikázaniu bytu do výlučného vlastníctva za primeranú náhradu. Otázka hodnoty bytu nebola sporná a tak ani otázka primeranej náhrady nevyžadovala rozsiahlejšie dokazovanie a súd ju určil ako polovicu zo zhodne uvádzanej hodnoty bytu. V spore zásadnou otázkou tak bolo určenie budúceho výlučného vlastníka bytu, keďže obaja účastníci prejavili o byt veľký záujem. Vzhľadom na rovnosť podielov a absenciu násilného správania niektorého zo spoluvlastníkov prihliadol súd pri zodpovedaní otázky budúceho výlučného

vlastníctva na kritérium účelného využitia veci. Z povahy predmetu vyporiadania bytu je zrejmé, že jeho primárne určenie je zabezpečenie bývania. Rozhodné tak bolo, či niektorý z účastníkov využitie na zabezpečenie svojho bývania. Pre využitie na tento účel sú podľa súdu lepšie predpoklady na strane navrhovateľky. Navrhovateľka má svoju bytovú otázku v súčasnosti vyriešenú bývaním u svojich rodičov a je predpoklad, že by ju bez ťažkostí vyriešila i bývaním u svojho priateľa, s ktorým majú spoločné dieťa. Pri posudzovaní vyriešenia bytovej otázky je však potrebné brať ohľad na formu akou je bývanie zabezpečené. Nie každá forma zabezpečenia bývania poskytuje rovnakú mieru práv k bytu alebo domu. Rozdielne je právne postavenie spoločného užívateľa, napr. detí, či partnera, resp. manžela, vlastníka, nájomcu a rozdielne je právne postavenie nájomcu a zároveň rozdielne je právne postavenie vlastníka. Je zrejmé, že aj keď majú všetky osoby v uvedenom postavení vyriešenú bytovú otázku, je miera jej náplne a stability podstatne rozdielna. Nepochybne najširšie využiteľným spôsobom a najstabilnejšie má bytovú otázku vyriešenú vždy vlastník z titulu dispozície s najširším rozsahom práv k bytu, či domu. Všetky ostatné postavenia užívateľov majú od vlastníka iba odvodené, teda sú z povahy veci užšie.

Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania nie je zabezpečenie bytovej náhrady navrhovateľky založené na vlastníckom práve k bytu, či domu. Naproti tomu má odporca bytovú otázku formou vlastníckeho práva vyriešenú i keď je pravdou, že za pomoci značnej finančnej záťaže, ktorú podstúpil využitím hypotéky. Bývanie navrhovateľky vo vyporiadanom byte tak považuje súd za jeho účelnejšie využitie, ako dočasný prenájom bytu odporcom prinášajúci finančný výnos. Prenechanie bytu spoločnému synovi súd medzi aktuálne možné spôsoby využitia bytu nezaradil, pretože do jeho plnoletosti považuje pre tento účel za príliš dlhú a predpoklad jeho bývania na Myjave po dosiahnutí plnoletosti za malý, keďže je u neho ako študenta Z. skôr predpoklad ďalšieho štúdia na vysokej škole. Keďže mal súd za to, že bývanie je účelnejšie využitie bytu ako jeho prenájom, prikázal byť do výlučného vlastníctva navrhovateľky, ktorá narozdiel od odporcu bytovú otázku formou vlastníckeho práva vyriešenú nemá a je teda u nej väčší predpoklad, že využije byť na bývanie. Súčasne navrhovateľku zaviazal k výplete polovice hodnoty bytu odporcovi. Lehotu na plnenie určil v súlade so žiadosťou navrhovateľky do 30.06.2013, pretože sa jedná o pomerne vysokú sumu. Pre úplnosť je potrebné dodať, že obrana odporcu poukazujúca na spoločný záväzok vzniknutý počas manželstva v súvislosti s domom, ktorý bol vyporiadany súdnym zmerom nebola spôsobilá prívodiť iné rozhodnutie vo veci. Prípadný spoločný záväzok by mohol byť predmetom vyporiadania BSM, kde by musel byť pri komplexnom vyporiadaní zohľadnený. Pre márne uplynutie lehoty na vyporiadanie BSM, však vyporiadanie BSM už neprichádza do úvahy, keďže k nemu došlo zo zákona. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnej navrhovateľke priznal náhradu trov konania s tým, že pri sadzbe za úkon právnej pomoci vychádzal z požadovaného podielu 16.500,- eur a priznal tak úspešnej navrhovateľke náhradu trov za právne zastúpenie ako aj náhradu pozostávajúcu z časti súdneho poplatku. O povinnosti odporcu zaplatiť súdny poplatok za oslobodenú navrhovateľku rozhodol súd podľa ust. § 2 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie odporca, ktorý žiadal, aby krajský súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Namietal v prvom rade účelné využitie daného bytu. Mal za to, že cieľom navrhovateľky nie je byť užívať a bývať v ňom, ale po nadobudnutí výlučného vlastníctva chce tento byt predať. Poukázal tiež na zlú finančnú situáciu na strane navrhovateľky, ktorá žiada v inom konaní oslobodenie od platenia súdnych poplatkov (konania vedené pod sp.zn. 25C/41/2007, 7C/265/2012). Podľa súdnej praxe a podľa ustálenej judikatúry by súd v žiadnom prípade nemal vec prikázať tomu zo spoluvlastníkov, ktorý hodlá vec predať, ak ju niektorý zo spoluvlastníkom chce užívať. Poukázal tiež na to, že pôvodne navrhovateľka súhlasila s prikázaním nehnuteľnosti do jeho výlučného vlastníctva. Preto je preukázané, že účelným využitím bytu zo strany navrhovateľky nie je bývanie v byte, ale jeho výhodný predaj navrhovateľkou. Namietal tiež hodnotu bytu, ktorú súd stanovil na sumu 33.000,- eur. Okresný súd sa nevysporiadal dostatočne s určením hodnoty bytu a nenariadil znalecké dokazovanie vo veci hodnoty bytu a nezabezpečil si žiadne podklady a informácie o cenách nehnuteľností. Poukázal na ustálenú judikatúru, kedy mal za to, že okresný súd pri stanovení hodnoty bytu vo výške 33.000,- eur nedostatočne zistil reálnu hodnotu predmetného bytu.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila navrhovateľka, ktorá žiadala rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. V plnom rozsahu sa pridrižovala svojich tvrdení uvedených v návrhu s tým, že si nutne potrebuje vyriešiť bytovú otázku a vyhlásila, že na riešenie bytovej otázky sa chce stať

vlastníčkou danej nehnuteľnosti. Poprela, že by mala v úmysle byť predat'. Uviedla, že je pravdou, že nedisponuje financiami a tými vždy disponoval odporca. Našťastie má rodinu, ktorá jej pomôže a ona odporcu vyplatí. Navyiac sú tu aj nehnuteľnosti na Starej T., ktorých spoluvlastníctvo bolo zrušené formou predaja a keďže sa nemohli dohodnúť s odporcom podala návrh na začatie exekučného konania. Je preto zrejmé a nepochybné, že byť bude užívať a vyrieši si tak svoju bytovú otázku. Otázne je, ako by chcel byť využívať odporca, ktorý vlastní viacero nehnuteľností. Čo sa týka sumy 33.000,- eur poukázala na vyjadrenie samotného odporcu, ktorý súhlasil s cenou 33.000,- eur. Preto v zmysle ust. § 120 ods. 4 O.s.p. na takto označený dôkaz za stavu, kedy odporca nenavrhol znalecké dokazovanie už súd neprihliada. Uplatnila si zároveň náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej pomoci.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v návaznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Súd prvého stupňa v prejednávanej veci vykonal dostatočné dokazovanie, vec po právnej stránke správne posúdil a v konečnom dôsledku aj správne vo veci rozhodol.

Z obsahu dokazovania pred súdom prvého stupňa je zrejmé a nepochybné, že účastníci sa s prihladením na ust. § 149 ods. 4 OZ v dôsledku plynutia doby stali podielovými spoluvlastníkmi, každý v 1-ici okrem iného aj bytu, ktorý je predmetom tohto konania.

Rovnako súd prvého stupňa správne v návaznosti na § 142 ods. 1 OZ, pri prihladení na reálnu nedeliteľnosť spornej nehnuteľnosti následne zvažoval, ktorý z podielových spoluvlastníkov má lepšie predpoklady na účelné využitie danej veci.

Súd prvého stupňa sa dôsledne vysporiadal s otázkou určenia budúceho výlučného vlastníka bytu a v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa a preto považuje námietku odporcu ohľadom skutočnosti, že navrhovateľka má v úmysle byť predat' a takto získané finančné prostriedky použiť na jeho výplatu za nedôvodnú. Odporca žiaden dôkaz o úmysle navrhovateľky predat' sporný byt nepredložil s tým, že sa jedná len o jeho fikcie a domnienky, ktoré zostali len v rovine tvrdenia bez relevantných podkladov. Navrhovateľka poprela, že by mala v úmysle byť predat', pričom súd prvého stupňa sa dôsledne zaoberal tým, ktorý z podielových spoluvlastníkov má lepšie predpoklady vzhľadom na nevyriešenú bytovú situáciu sporný byt užívať a v tomto smere rozhodol v celom rozsahu vecne správne a korektne. V danom prípade rovnako neobstojí ani ďalšia odvolacia námietka zo strany odporcu ohľadom ceny bytu. Súd prvého stupňa správne v prejednávanej veci vychádzal zo zhodných tvrdení účastníkov, ktorí na pojednávaní dňa 13.12.2012 pred súdom prvého stupňa uviedli, že hodnota podielu, ktorá má byť vyplatená za sporný byt je 16.500,- eur. Preto súd prvého stupňa upustil od znaleckého dokazovania v prejednávanej veci.

Zároveň je nepochybné, že účastníci boli na pojednávaní dňa 07.03.2013, na ktorom bolo vyhlásené aj dané rozhodnutie riadne poučení v súlade s ust. § 120 ods. 4 O.s.p., pričom nemali žiadne návrhy na doplnenie dokazovania.

Podľa § 115 ods. 1, 2 O.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, súd nariadi pojednávanie vo veci samej, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebné. Predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 120 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 120 ods. 4 O.s.p., súd je povinný okrem vecí podľa ods. 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (podľa § 115a), najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a O.s.p..

Podľa § 205a ods. 1 O.s.p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

a/ sa týkajú podmienok konania vecnej príslušnosti, vylúčenia sudcu (prísediaceho alebo obsadenia súdu),

b/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c/ odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4

d/ ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

Z ust. § 101 ods. 1 a § 120 ods. 1 O.s.p. vyplýva procesná povinnosť účastníka konania tvrdiť skutkové okolnosti, z ktorých odvodzuje svoje právo alebo povinnosť protistrany a procesná povinnosť označiť dôkazy, ktorými chce preukázať pravdivosť ním tvrdených skutočností. Ide o základné povinnosti účastníka sporového konania. Dôkazné bremeno sa chápe v spojitosti s procesnou zodpovednosťou účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia; táto zodpovednosť sa prejaví v jeho procesnom neúspechu. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu, aby rozhodol o veci samej aj v prípadoch nepreukázania určitej skutočnosti, ktorá bola významná pre rozhodnutie podľa hmotného práva. Rozsah dôkazného bremena vyplýva z hmotného práva (z príslušnej hmotnoprávnej normy). V zásade platí, že dôkazné bremeno má ten, komu je podľa hmotného práva na prospech existencia určitej skutočnosti.

Označenie dôkazov nie je iba procesnou povinnosťou účastníkov konania, ale zároveň aj ich procesným oprávnením. Uplatnenie tohto oprávnenia je však časovo limitované. V zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. (okrem výnimiek v ňom ustanovených, čo však nie je prejednávaný prípad), je súd povinný poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a O.s.p.), najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada.

Preto v prejednáwanej veci bol v celom rozsahu správny postup súdu prvého stupňa, ktorý zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov k spornému bytu, za výlučnú vlastníčku bytu určil navrhovateľku a zároveň stanovil povinnosť navrhovateľky vyplatiť odporcu vychádzajúc z bytovej otázky navrhovateľky. Odporca v konaní nepredložil žiaden dôkaz o tom, že by navrhovateľka nemala v úmysle v byte bývať. Nepredložil žiaden dôkaz o tom, že by sa chystala danú nehnuteľnosť odpredať, pričom odvolací súd sa plne stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa, ktorý sa zaoberal účelnosťou užívania danej nehnuteľnosťami ako aj bytovými pomermi na strane oboch účastníkov konania.

Zároveň v prejednáwanej veci nebol dôvod nariaďovať znalecké dokazovanie a zisťovať tak trhovú hodnotu danej nehnuteľnosti vzhľadom na zhodné vyjadrenia účastníkov ako aj s poukazom na skutočnosť, že účastníci boli riadne poučení podľa § 120 ods. 4 O.s.p.. Svoje právo navrhovať dôkazy pred súdom prvého stupňa využili, pričom odporca pred skončením dokazovania nenavrhol toto doplniť znaleckým dokazovaním na hodnotu danej nehnuteľnosti a preto na takto navrhnutý dôkaz v odvolacom konaní už odvolací súd ďalej neprihliadal.

Preto krajský súd ako súd odvolací rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnej navrhovateľke v odvolacom konaní bola priznaná ich náhrada za jeden úkon právnej pomoci a to podanie písomného vyjadrenia k odvolaniu + režijný paušál, spolu vo výške 328,15 eur voči odporcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.